

**DET HÄR ÄR
BOTKYRKA**

Verksamhetsplan 2018

Bibliotek Botkyrka

Kultur- och fritidsförvaltningen

Botkyrka kommuns vision

Framtidens Botkyrka är en inspirerande plats full av möjligheter. Genom kontraster, kreativitet och nyfikenhet skapar vi de bästa förutsättningarna för en hållbar framtid.

Kultur- och fritidsförvaltningens ansvar och uppdrag

Kultur- och fritidsnämnden har till uppgift att främja kulturlivet och fritidsverksamheten i kommunen. Barn, unga och äldre i Botkyrka ska ha särskild möjlighet till en varierad fritid som de kan påverka. Verksamheterna ska stärka ungas trygghet, självständighet och positiva utveckling. Verksamheterna ska uppmuntra till att pröva nya saker och ge goda möjligheter till fysiska, sociala och kulturella utmaningar. Barn och ungdomar ska vara stolta över att bo i Botkyrka.

Värdegrund

Kultur- och fritidsnämndens verksamhet utgår ifrån alla människors lika värde och grundläggande behov av utveckling, kultur, fysisk aktivitet, upplevelser, kunskap, hälsa, möten och av att vara delaktig. Botkyrka kommuns värdegrund bygger på grundlagar och lagar som beskriver den gemensamma grund som samhället vilar på. Värdegrunden utgår från demokratiska principer och värnar om alla människors lika värde, rättvisa, jämlikhet och mänskliga rättigheter. Hos oss är mångfald norm och vi värdesätter alla oavsett kön, ålder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnicitet, trosuppfattning, och funktionsnedsättning. Vi tror på öppenhet och transparens och att allmänheten ska ha god insyn i och kunna utöva medborgerlig kontroll över kommunens agerande.

Ett jämlikt Botkyrka

- Botkyrka ska vara en interkulturell plats som präglas av samarbeten och möten över grupp- och stadsdelsgränser, jämlika livschanser och social sammanhållning.
- I Botkyrka ska alla flickor, pojkar, kvinnor och män ha samma makt att forma sina liv och samhället.
- I Botkyrka ska alla ha rätt till ett självständigt liv, egen sexualitet och integritet.
- Botkyrka ska vara lättillgängligt för alla – här blir en funktionsnedsättning inte till ett funktionshinder.
- Botkyrka ska vara en plats där alla invånare ska ha möjlighet till ett långt liv med god hälsa och välbefinnande¹

¹ Strategi för ett jämlikt Botkyrka 2017-05-23

Bibliotek Botkyrka

”Bibliotek Botkyrka är en motor i arbetet med lokal demokratiutveckling, mänskliga rättigheter och interkulturalitet i Botkyrka. Biblioteksverksamheten ska verka för ett långsiktigt hållbart samhälle genom att bidra till att minska ojämlikhet och möjlighetskillnader. Biblioteken skapar interkulturella möten, bidrar till höjd kunskapsnivå och verkar för ökad folkhälsa.”²

Botkyrkas folkbibliotek befinner sig i en förändringsfas där verksamheten formas om utifrån de behov och krav som invånarna ställer på sina bibliotek. Dessa påverkas av omvärldsfaktorer som digitalisering, minskande läsfärdigheter och ökande sociala klyftor. Samtidigt finns behov som biblioteken har i uppdrag att tillgodose som invånarna inte kommer till biblioteken med. Parallellt med att biblioteksrummet laddas med nya innebörder och funktioner behöver en ökande del av biblioteksverksamheten ske utanför rummet. Det kan handla om språk- och läsutvecklande arbete på andra platser och i andra verksamheter. Den strukturella omställningen, där resurser tydligt omfördelas från biblioteksrummets bemanning och funktioner, till det uppsökande arbetet återstår dock fortfarande att göra. Likaså de gränsdragningar gentemot andra verksamheter som krävs för att tydligare prioritera mellan olika behov och önskemål i biblioteksrummet.

Biblioteksverksamheten regleras genom ett antal styrdokument på olika nivåer. Bibliotekslagen (SFS 2013:801) är en ramlag som definierar bibliotekens allmänna uppdrag, i många delar i relation till UNESCO och IFLA:s (International Federation of Library Associations) internationella folkbiblioteksmanifest. Botkyrka kommuns biblioteksprogram gäller för perioden 2018-2022 och styr, tillsammans med de årliga Mål & budgetdokumenten, bibliotekens långsiktiga utveckling. I biblioteksprogrammet beskrivs också bibliotekens grundläggande perspektiv. Dessa ska, tillsammans med kommunens värdegrund ligga som grund för alla aktiviteter och åtaganden som genomförs inom verksamheten:

- Mänskliga rättigheter
- Interkulturella och normkritiska förhållningssätt
- Medborgarens fokus och invånaren som medaktör
- Lokal utformning
- Samverkan

I Kommunfullmäktiges Mål och budget 2018 med flerårsplan 2019 – 2020 slår man fast att biblioteken är en viktig aktör i arbetet med att stärka Botkyrkabornas icke-formella lärande, framförallt gällande språk, läsfärdigheter och digitala färdigheter. ”För att uppnå varaktiga resultat i en tid med kärvare ekonomiska förutsättningar kan det bli nödvändigt med tuffare prioriteringar av insatser riktade till smalare målgrupper med mer fokus på läs- och språkutvecklande insatser vid folkbiblioteken framför satsningar på stora mediebestånd. Det förutsätter också en mer systematisk samverkan kring vuxnas grundläggande språkliga färdigheter mellan bibliotek, civilsamhälle, medborgarkontor och vuxenutbildning.”

I verksamhetsplanen för 2018 definieras prioriteringar av insatser inom biblioteksprogrammet. Dessa ska bidra till en ökad likvärdighet i bibliotekens verksamheter

² Ur vision i: Biblioteksprogram för Botkyrka kommun 2018-2022 (dnr KS/2016:674)

och tjänster mellan de olika biblioteken, men också att insatser görs där behovet av dem är som störst.

Medskick till enheterna

Biblioteksverksamheten fokuserar under 2018 på fyra av biblioteksprogrammets prioriterade områden, nedan inom parentes. Dessa ska styra enheternas verksamhetsutvecklande aktiviteter och prioriteringar under 2018.

- Digital delaktighet för vuxna som behöver öka sin digitala kompetens. (Egenmakt)
- Medier och arrangemang på många språk, på svenska och andra språk som finns representerade i kommunen samt nationella minoritetsspråk, för att stärka Botkyrkabornas identitet och samhörighet med andra. (Delaktighet)
- Boken kommer och uppsökande verksamhet mot äldre (Upplevelser)
- Uppsökande arbete gentemot små barn och deras familjer (Upplevelser)

Uppdrag

Under 2018 fortsätter arbetet med att planera för det nya Fittja bibliotek inför öppningen i början av 2019. I arbetet ingår att skapa förutsättningar för varaktig och hållbar delaktighet i lokal och verksamhet från Fittjas invånare.

Under 2018 ska taxonomier tas fram som verktyg för att planera och följa upp prioriteringarna i verksamhetsplanen.

Under våren 2018 ska biblioteken ta fram förslag till ny inköps- och fjärlånepolicy för Botkyrkas folkbibliotek i enlighet med biblioteksprogrammets inriktning.

Under våren 2018 ska biblioteksverksamheten anpassa system och rutiner till den nya dataskyddsförordningen (GDPR).

Verksamhetsmål

Målområde 1

Medborgarprocess: Möjliggöra Botkyrkabornas medskapande av samhället

Verksamhetsmål:

1. Medborgarna upplever att biblioteken har deras fokus. (Nämndmål 1:1a)
2. Botkyrkaborna upplever att de kan påverka bibliotekens verksamhet. (Nämndmål 1:2a)

Målsatta mått:

	Utfall 2017	Mål 2018
Andel biblioteksbesökare som är positiva till personalens bemötande ökar.	92%	93%

Andel biblioteksbesökare som anser att de kan påverka verksamheten om de skulle vilja ökar.	75%	77%
--	-----	-----

Berörda enheter: Samtliga

Målområde 2

Medborgarprocess: Möjliggöra Botkyrkabornas livslånga lärande

Verksamhetsmål:

3. För att förbättra förutsättningarna för barns tidiga språk- och läsutveckling kommer biblioteken att:

- göra hembesök hos nyblivna familjer i Storvreten och Norsborg. Insatsen genomförs i samverkan med barnhälsovård och Botkyrka kvinnoresurscentrum som ett pilotprojekt inom det nationella projektet Bokstart. (Nämndmål 2:2a)
- genomföra uppsökande aktiviteter inom barnhälsovård, förskola m.m. (Nämndmål 2:2a)

4. För att öka Botkyrkabornas medie- och informationskompetens (MIK) ska biblioteken erbjuda aktiviteter som synliggör hur digitaliseringen påverkar maktrelationer, demokratiprocesser och nyhetsförmedling, särskilt med anknytning till de allmänna valen 2018. (Nämndmål 2:2b)

Målsatta mått:

	Utfall 2016	Mål 2018
Andel unga som anger att de läser på sin fritid ökar.³	-	
Minst 75 % av deltagarna i bibliotekens aktiviteter gällande digitala färdigheter anser att deras färdigheter förbättrats efter avslutad aktivitet.	-	75%
Andel elever som nås av bibliotekens delar i den kulturella allemansrätten är minst 80.	80%	80%

Berörda enheter: Samtliga

Målområde 3

Medborgarprocess: Möjliggöra arbete och företagande för Botkyrkaborna

Verksamhetsmål:

5. Unga Botkyrkabor har möjlighet att prova på arbete inom biblioteksområdet. (Nämndmål 3:1b)

Målsatta mått:

³ Mäts första gången 2018.

	Utfall 2017	Mål 2018
Antal feriepraktikanter inom biblioteken är minst 25	25	25

Berörda enheter: Samtliga

Målområde 4

Medborgarprocess: Möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv

Verksamhetsmål:

6. För att fler ska få tillgång till Boken kommer och för att öka likvärdigheten ska åtgärder vidtas för att Botkyrkas Boken kommer-låntagare år 2020 ska vara jämnt fördelade mellan de olika stadsdelarna. (Nämndmål 4:1a)

Målsatta mått:

	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
Andel Boken kommer-låntagare i varje stadsdel:				
• Hallunda/Norsborg	14%	17%	20%	23%
• Alby	2%	6%	10%	14%
• Fittja	0%	3%	6%	9%
• Tullinge	42%	35%	29%	21%
• Tumba/Grödinge/Vårsta	42%	39%	35%	32%

Berörda enheter: Samtliga

Målområde 5

Medborgarprocess: Möta Botkyrkabornas behov av gemenskap, rörelse och ett rikt liv

Verksamhetsmål:

7. För att skapa likvärdig tillgång till böcker och andra medier på Botkyrkas alla språk för alla Botkyrkas invånare så kommer arbetssätten kring mångspråkiga medier att prioriteras och utvecklas. (Nämndmål 5:1a)

8. Biblioteken bidrar till att fler Botkyrkabor upplever att Botkyrka är en plats där det är lätt att genomföra egna idéer och initiativ. (Nämndmål 5:1c)

Målsatta mått:

	Utfall 2016	Mål 2018
Andel invånare som är positiva till biblioteksverksamheten i kommunen är minst 80.	76 %	80 %

Berörda enheter: Samtliga

Målområde 6

Medborgarprocess: Skapa en god och trygg livsmiljö för Botkyrkaborna

Verksamhetsmål:

9. Under 2018 genomförs, utifrån genomförda tillgänglighetsanalyser, förbättringar av den fysiska tillgängligheten till biblioteken. (Nämndmål 6:1a)

10. För att öka invånarnas tillgänglighet till biblioteken så kommer implementeringen av ett gemensamt hylluppställningssystem för alla Botkyrkas bibliotek att påbörjas under 2018. (Nämndmål 6:1a)

Målsatta mått:

	Utfall 2017	Mål 2018
Andel besökare som anser att lokaler och anläggningar är trygga ökar.	92%	93%
Andel besökare som känner sig trygga utanför nämndens lokaler och anläggningar ökar.	77%	80%

Berörda enheter: Samtliga

Målområde 7

Effektiv organisation

Verksamhetsmål:

11. För att bidra till att Bibliotek Botkyrka attraherar, rekryterar, utvecklar och behåller rätt kompetens för verksamhetens behov kommer arbetsroller och –funktioner samt utvecklingsvägar inom organisationen att tydliggöras. (Nämndmål 7:1a)

Målsatta mått:

	Utfall 2017	Mål 2018
Personalomsättningen bland bibliotekarier (antal nyanställda/avslutade under året i % av antalet anställda) minskar	Siffror kommer först 2018 pga. byte av system	
Andelen medarbetare som totalt sett är nöjda med sin nuvarande arbetsituation ökar (andel gröna svar i medarbetarundersökningen).	61%	70%
Andelen medarbetare som ser goda möjligheter att utvecklas inom Botkyrka kommun ökar (andel gröna svar i medarbetarundersökningen).	46%	60%

Berörda enheter: Samtliga

Volymer och nyckeltal

Volymer		Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Budget 2018	Prognos 2018
Bibliotek	Antal besök inkl besök bibliotekswebb	653 119	643 222	636 568			
	Antal bibliotekslån	283 420	262 471	242 429			
Nyckeltal, resursmätt		Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Budget 2018	Prognos 2018
Bibliotek	Kostnad per besök på bibliotek	51,8	54,9	55,7			
	Kostnad per bibliotekslån	119	134	146			